

A TANÁCS 2004/114/EK IRÁNYELVE

(2004. december 13.)

a harmadik országok állampolgárai tanulmányok folytatása, diákcsere, javadalmazás nélküli gyakorlat, illetve önkéntes szolgálat céljából történő beutazásának feltételeiről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 63. cikke első albekezdésének 3. a) és 4. pontjára,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére,⁽¹⁾tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére⁽²⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére⁽³⁾,

mivel:

- (1) A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség fokozatos létrehozása céljából a Szerződés rendelkezik a menekültügy, a bevándorlás és a harmadik országok állampolgárai jogainak védelme terén elfogandó intézkedésekről.
- (2) A Szerződés előírja, hogy a Tanácsnak a belépés és a tartózkodás feltételeire, valamint a huzamos tartózkodásra jogosító vízumok és huzamos tartózkodási engedélyek tagállamok által történő kiadásával kapcsolatos eljárás szabályokra vonatkozóan bevándorláspolitikai intézkedéseket kell elfogadnia.
- (3) Az 1999. október 15-16-i tamperei különleges ülésén az Európai Tanács elismerte a harmadik országok állampolgárai beutazásának és tartózkodásának feltételeire vonatkozó nemzeti jogszabályok közelítésének szükségességét, és felkérte a Tanácsot, hogy haladéktalanul fogadjon el a Bizottság javaslatain alapuló határozatokat.
- (4) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és figyelembe veszi az Európai Unió alapjogi chartája által elismert elveket.
- (5) A tagállamoknak a nem, faj, bőrszín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai jellemzők, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy egyéb vélemény, valamely nemzeti kisebbséghez való tartozás, vagyon, születés, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés nélkül kell végrehajtaniuk ennek az irányelvnek a rendelkezéseit.

(6) A Közösség oktatás terén végzett tevékenységének egyik célja annak elősegítése, hogy Európa egésze a tanulmányok és a szakképzés legkiemelkedőbb központjává váljon a világon. A harmadik országok állampolgárainak a Közösség felé irányuló, tanulmányi célú mobilitása e stratégia kulcsfontosságú eleme. A belépés és tartózkodás feltételeire vonatkozó tagállami nemzeti jogszabályok közelítése szintén e stratégia részét képezi.

(7) A migráció ezen irányelv alkalmazásában, amely meghatározása szerint átmeneti jellegű és nem függ a befogadó tagállam munkaerőpiacától, az érintett migránsok származási országuk és a befogadó ország számára a kölcsönös gyarapodás egy formáját jelenti, és elősegíti, hogy a különböző kultúrák közelebb kerüljenek egymáshoz.

(8) A „beutazás” kifejezés harmadik országok állampolgárainak az ezen irányelv által meghatározott célból történő belépését és tartózkodását jelenti.

(9) Az új közösségi szabályok a „diák”, „gyakornok”, „oktatási intézmény” és „önkéntes” fogalmak európai jogszabályoknak — különösen az érintettek mobilitásának előmozdítását célzó különböző közösségi programokban (Socrates, Európai Önkéntes Szolgálat stb.) — már használt meghatározásain alapulnak.

(10) Az ezen irányelv rendelkezései alá tartozó diákok előkészítő tanfolyamainak időtartamát és egyéb feltételeit nemzeti jogszabályaikkal összhangban a tagállamoknak kell meghatározniuk.

(11) Ezen irányelv hatálya nem terjed ki a harmadik országok azon állampolgáira, akik a fizetés nélküli gyakornokok, és a tevékenységük vagy a kapott jövedelem vagy díjazás alapján, nemzeti jogszabályaik értelmében munkavállalónak minősülő önkéntesek csoportjába tartoznak. A szakorvosi képzésben részt venni kívánó, harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról a tagállamok határoznak.

(12) Egy diák felsőoktatási intézménybe való felvételének bizonyítéka — egyebek között — a beiratkozást megerősítő igazolás lehet.

(13) Az egyetemi ösztöndíj figyelembe vehető annak értékelésekor, hogy elegendő anyagi fedezet áll-e rendelkezésre.

⁽¹⁾ HL C 68. E, 2004.3.18., 107. o.

⁽²⁾ HL C 133., 2003.6.6., 29. o.

⁽³⁾ HL C 244., 2003.10.10., 5. o.

- (14) Az ezen irányelvben meghatározott céllal kért beutazás kellően indokolt okok alapján megtagadható. Különösen abban az esetben kerülhet sor a beutazás elutasítására, ha a tagállam tényekre alapozott értékelés alapján úgy véli, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár lehetséges veszélyt jelent a közrendre vagy a közbiztonságra. A közrend fogalmába beletartozhat az, ha valakit valamely súlyos bűncselekmény elkövetése miatt elítéltek. Ebben az összefüggésben meg kell jegyezni, hogy a közrend és közbiztonság fogalma magában foglalja azokat az eseteket is, amikor egy harmadik országbeli állampolgár egy, a terrorizmust támogató csoport tagja vagy tagja volt, ilyen csoportot támogat vagy támogatott, illetve szélsőséges törekvései vannak vagy voltak.
- (15) A beutazás engedélyezése iránti kérelem okaival kapcsolatos kételyek esetén a tagállam minden olyan bizonyítékot megkövetelhet, amely — különösen a kérelmező által szándékolt tanulmányok alapján — a kérelem megalapozottságának megítéléséhez szükséges, az ezen irányelvben megállapított eljárással való visszaélés vagy az eljárás helytelen alkalmazásának elkerülése érdekében.
- (16) Az ezen irányelvben meghatározott célokból való, a Közösségen belüli vagy a Közösségbe irányuló mobilitás előmozdítása érdekében elő kell segíteni a harmadik országbeli, több tagállamban tanulmányokat folytató diákok mobilitását, valamint a közösségi programokban részt vevő harmadik országbeli állampolgárok beutazását.
- (17) A területükre való első belépés engedélyezése érdekében a tagállamoknak képesnek kell lenniük arra, hogy időben tartózkodási engedélyt vagy — ha kizárólag saját területükön adnak ki tartózkodási engedélyeket — vízumot bocsáthassanak ki.
- (18) Annak érdekében, hogy a harmadik országbeli diákok számára lehetővé váljék tanulmányi költségeik egy részének fedezése, az ezen irányelvben meghatározott feltételek szerint lehetővé kell tenni számukra a munkaerőpiacra való bejutást. A diákok ezen irányelvben meghatározott feltételek szerinti, munkaerőpiacra való bejutásának általános szabálynak kell lennie; rendkívüli körülmények fennállása esetén azonban lehetőséget kell adni a tagállamoknak arra, hogy figyelemmel legyenek nemzeti munkaerő-piaci helyzetükre.
- (19) Az előzetes engedély fogalmába beletartozik az olyan diákok számára adott munkavállalási engedély is, akik jövedelemszerző tevékenységet kívánnak folytatni.
- (20) Ez az irányelv nem érintheti a részmunkaidő területén hozott nemzeti jogszabályokat.
- (21) Intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy a tanulmányi célból vagy a tagállamok elismert szervezetei által irányított diákcsereprogramok okán folytatott beutazás-engedélyezési eljárásokat gyorsítani lehessen.
- (22) Valamennyi tagállamnak biztosítania kell, hogy az interneten keresztül a lehető legteljesebb, rendszeresen frissített információ álljon a nyilvánosság rendelkezésére az ezen irányelvben meghatározott olyan intézményekről és tanulmányokról, amelyekre harmadik országbeli állampolgárok jelentkezhetnek, valamint a tagállam területére e célból való belépés és területén való tartózkodással kapcsolatos feltételekről és eljárásokról.
- (23) Ez az irányelv semmilyen körülmények között nem érinteti a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló, 2002. június 13-i 1030/2002/EK tanácsi rendeletet.
- (24) Mivel ezen irányelv céljait, nevezetesen a harmadik országok állampolgárainak tanulmányok folytatása, diákcseré, javadalmazás nélküli gyakorlat, illetve önkéntes szolgálat céljából való beutazása feltételeinek meghatározása, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért ennek terjedelme és hatása miatt azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében meghatározottak szerinti szubszidiaritás elvének megfelelően. Az e cikkben meghatározott arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.
- (25) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyság és Írország helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikkének megfelelően, valamint az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül ezek a tagállamok nem vesznek részt ezen irányelv elfogadásában, és az rájuk nézve nem kötelező és azt nem kötelesek alkalmazni.
- (26) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikkének megfelelően Dánia nem vesz részt ezen irányelv elfogadásában, és az rá nézve nem kötelező és azt nem köteles alkalmazni.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ennek az irányelvnek a célja, hogy meghatározza:

- a) a harmadik országok állampolgárainak a tagállamok területén tanulmányok folytatása, diákcseré, javadalmazás nélküli gyakorlat, illetve önkéntes szolgálat céljából, három hónapot meghaladó időtartamra történő beutazásának feltételeit;
- b) a harmadik országok állampolgárainak a tagállamok területére az említett célokból történő fogadásával kapcsolatos eljárási szabályokat.

2. cikk

Fogalom meghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) „harmadik ország állampolgára”: bármely olyan személy, aki a Szerződés 17. cikkének (1) bekezdése értelmében nem uniós polgár;
- b) „hallgató”: harmadik ország azon állampolgára, aki valamely tagállam felsőoktatási intézményébe felvételt nyert, és akinek a tagállam a területén való beutazását abból a célból engedélyezi, hogy fő tevékenységként olyan nappali tagozatos tanulmányokat folytasson, amelyek a tagállam által elismert felsőfokú képzést adnak — így felsőoktatási intézményben olyan oklevelet, bizonyítványt vagy doktori fokozatot, amely a nemzeti jogszabályokkal összhangban, az említett oktatást megelőző, előkészítő tanfolyamra is kiterjedhet;
- c) „tanuló”: harmadik ország azon állampolgára, akinek valamely tagállam a területére történő beutazását abból a célból engedélyezi, hogy a tagállam jogszabályaival vagy közigazgatási gyakorlatával összhangban, a tagállam által e célra elismert szervezet által működtetett csereprogram keretében, elismert középfokú oktatási programban vegyen részt;
- d) „javadalmazásban nem részesülő gyakornok”: harmadik ország azon állampolgára, akinek valamely tagállam a területén való beutazását, a nemzeti jogszabályokkal összhangban, javadalmazás nélküli gyakorlati időre engedélyezi;
- e) „intézmény”: a fogadó tagállam által elismert köz- vagy magánintézmény, és/vagy amelynek képzéseit, e tagállam jogszabályaival vagy közigazgatási gyakorlatával összhangban, az ezen irányelvben meghatározott célokra elismer;
- f) „önkéntes szolgálati rendszer”: közérdekű célokot szolgáló, gyakorlati szolidaritást kifejező tevékenységi program, amely valamely állami vagy közösségi rendszeren alapul;
- g) „tartózkodási engedély”: az 1030/2002/EK rendelet 1. cikke (2) bekezdésének a) pontjában foglalt rendelkezésekkel összhangban, valamely tagállam hatóságai által kibocsátott engedély, amely lehetővé teszi, hogy egy harmadik ország állampolgára jogszerűen tartózkodjon az adott tagállam területén.

3. cikk

Hatály

(1) Ezt az irányelvet harmadik országok azon állampolgáira kell alkalmazni, akik tanulmányok folytatása céljából kérelmezik valamely tagállam területén történő beutazásuk engedélyezését.

A tagállamok dönthetnek úgy is, hogy ezt az irányelvet alkalmazzák harmadik országok azon állampolgáira, akik beutazásuk engedélyezését diákcsere, javadalmazás nélküli gyakorlat vagy önkéntes szolgálat céljából kérelmezik.

(2) Ezen irányelv rendelkezései nem alkalmazandók:

- a) harmadik országok azon állampolgáira, akik valamely tagállamban menedékkérőként, vagy kiegészítő védelem illetve ideiglenes védelem keretében tartózkodnak;
- b) harmadik országok azon állampolgáira, akiknek kiutasítását ténybeli vagy jogi indokok miatt felfüggesztették;
- c) harmadik országok azon állampolgáira, akik olyan uniós polgárok családtagjai, akik a Közösségen belüli szabad mozgáshoz való jogukat gyakorolták;
- d) harmadik országok azon állampolgáira, akik a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanács irányelvvel⁽¹⁾ összhangban valamely tagállamban huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező jogállást élvező személyek, és akik tanulmányok folytatása vagy szakképzés végett gyakorolják a valamely másik tagállambeli tartózkodáshoz való jogukat;
- e) harmadik országok azon állampolgáira, akik az érintett tagállam nemzeti jogszabályai értelmében munkavállalónak vagy önálló vállalkozónak minősülnek.

4. cikk

Kedvezőbb rendelkezések

(1) Ez az irányelv nem érinti azokat a kedvezőbb rendelkezéseket, amelyeket:

- a) a Közösség vagy a Közösség és tagállamai, valamint egy vagy több harmadik ország között létrejött két- vagy többoldalú megállapodások; vagy
- b) az egy vagy több tagállam és egy vagy több harmadik ország között létrejött két- vagy többoldalú megállapodások tartalmazzanak.

(2) Ez az irányelv nem érinti a tagállamok arra vonatkozó jogát, hogy az irányelv hatálya alá tartozó személyekre nézve kedvezőbb rendelkezéseket fogadjanak el, illetve tartsanak fenn.

II. FEJEZET

A BEUTAZÁS FELTÉTELEI

5. cikk

Elv

Harmadik ország állampolgára ezen irányelv alapján történő beutazásának feltétele azoknak az okmányoknak az ellenőrzése, amelyek bizonyítják, hogy a harmadik ország állampolgára megfelel a 6. cikkben, valamint az adott csoportra vonatkozó 7-11. cikkben megállapított feltételeknek.

⁽¹⁾ HL L 16., 2004.1.23., 44. o.

6. cikk

Általános feltételek

(1) Az a harmadik országbeli állampolgár, aki a beutazása engedélyezését a 7–11. cikkben megállapított valamely célból kérelmezi:

- a) a nemzeti jogszabályok által meghatározott, érvényes úti okmányt kell bemutatnia. A tagállamok megkövetelhetik, hogy az úti okmány érvényességi ideje kiterjedjen legalább a tervezett tartózkodás időtartamára;
- b) amennyiben a fogadó tagállam nemzeti jogszabályai szerint kiskorú, a tervezett tartózkodásra vonatkozó szülői engedélyt kell bemutatni;
- c) valamennyi olyan kockázatra kiterjedő egészségbiztosítással kell rendelkeznie, amely ellen az érintett tagállam állampolgárai általában biztosítottak;
- d) nem lehet olyan személy, aki a közrendre, a közbiztonságra vagy a közegészségre veszélyesnek minősül;
- e) a tagállam kérésére igazolnia kell, hogy leróta az irányelv 22. cikke szerinti kérelem eljárási díját.

(2) A tagállamok megkönnyítik azoknak a 7–11. cikk hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgároknak a beutazása engedélyezésére irányuló eljárást, akik a Közösségbe irányuló, illetve a Közösségen belüli mobilitást elősegítő közösségi programokban vesznek részt.

7. cikk

Hallgatókra vonatkozó különös feltételek

(1) A 6. cikkben meghatározott általános feltételek mellett, a beutazása engedélyezését tanulmányi célból kérelmező harmadik országbeli állampolgárnak a következő feltételeket is teljesítenie kell:

- a) tanulmányok folytatása végett felsőoktatási intézménybe felvételt nyert;
- b) a tagállam által kért módon igazolja, hogy tartózkodása során rendelkezni fog a megélhetésének, tanulmányai folytatásának és visszautazásának költségeihez szükséges anyagi fedezettel. A tagállamok nyilvánosságra hozzák az e rendelkezés céljából minimálisan megkövetelt anyagi fedezet havi összegét, ami nem érinti az egyes esetek egyedi vizsgálatát;
- c) a tagállam kérésére igazolnia kell, hogy a folytatandó tanulmányokhoz kellő nyelvismerettel rendelkezik;
- d) a tagállam kérésére igazolnia kell, hogy az intézmény által kirótt díjakat befizette.

(2) Azon hallgatók esetében, akik valamely intézménybe történő beiratkozásuk eredményeként automatikusan jogosultak

valamennyi olyan kockázatra kiterjedő egészségbiztosításra, amely ellen az érintett tagállam állampolgárai általában biztosítottak, vélelmezni kell, hogy megfelelnek a 6. cikk (1) bekezdésének c) pontjában megállapított feltételnek.

8. cikk

Hallgatói mobilitás

(1) A 12. cikk (2) bekezdésének, a 16. cikknek és a 18. cikk (2) bekezdésének a sérelme nélkül, annak a harmadik országbeli állampolgárnak, akinek hallgatóként való beutazását már engedélyezték, és aki a már megkezdett tanulmányai egy részének más tagállamban történő folytatására, vagy azoknak egy kapcsolódó képzéssel más tagállamban történő kiegészítésére jelentkezik, ez utóbbi tagállam olyan határidőn belül engedélyezi a beutazást, amely nem akadályozza a kérdéses tanulmányok folytatását, ugyanakkor elegendő időt biztosít az illetékes hatóságoknak a kérelem elbírálására, amennyiben a harmadik ország állampolgára:

- a) e tagállam vonatkozásában megfelel a 6. és a 7. cikkben megállapított feltételeknek; és
- b) beutazásának engedélyezése iránti kérelméhez mellékelte az egyetemi tanulmányaival kapcsolatos valamennyi igazoló okiratot, valamint igazolást arra vonatkozóan, hogy az általa folytatni kívánt képzés valóban kiegészíti az eddig elvégzettet; és
- c) közösségi vagy kétoldalú csereprogramban vesz részt, illetőleg valamely tagállam a hallgatóként történő beutazását legalább kétéves időtartamra engedélyezte.

(2) Az (1) bekezdés c) pontjában említett követelmények nem alkalmazandók, amennyiben a hallgatónak tanulmányi programja keretében a képzése egy részét kötelezően egy másik tagállamban lévő intézményben kell elvégeznie.

(3) Az első tagállam illetékes hatóságai, a második tagállam illetékes hatóságainak megkeresésére, megfelelő tájékoztatást adnak a hallgatónak az első tagállam területén való tartózkodására vonatkozóan.

9. cikk

Tanulókra vonatkozó különös feltételek

(1) A 3. cikkre is figyelemmel, a 6. cikkben előírt általános feltételek mellett, a beutazása engedélyezését diákcsera-program keretében kérelmező harmadik országbeli állampolgárnak a következő feltételeket is teljesítenie kell:

- a) nem lehet sem fiatalabb, sem idősebb az érintett tagállam által meghatározott legalacsonyabb, illetve legmagasabb életkornál;
- b) igazolnia kell középfokú oktatási intézménybe történő felvételét;

- c) igazolnia kell egy olyan elismert diákcsera-programban történő részvételét, amelyet az érintett tagállam által erre a célra a tagállam jogszabályaival vagy közigazgatási gyakorlatával összhangban — elismert szervezet működtet;
- d) igazolnia kell, hogy a diákcsera-szervezet az érintett tagállam területén való tartózkodásának idejére felelősséget vállal érte, különösen a megélhetéséhez, tanulmányai folytatásához, egészségügyi ellátásához és visszautazásához szükséges költségek tekintetében;
- e) tartózkodásának idejére az érintett tagállam által meghatározott feltételeket teljesítő, az adott csereprogram szabályainak megfelelően kiválasztott családnál kerül elszállásolásra.

(2) A tagállamok a csereprogramokban részt vevő tanulók beutazásának engedélyezését azon harmadik országok állampolgáira korlátozhatják, amelyek az adott tagállam állampolgárainak ugyanilyen lehetőséget kínálnak fel.

10. cikk

Javadalmazásban nem részesülő gyakornokokra vonatkozó különös feltételek

A 3. cikkre is figyelemmel, az 5. cikkben előírt általános feltételek mellett, a beutazása engedélyezését javadalmazásban nem részesülő gyakornokként kérelmező harmadik országbeli állampolgárnak a következő feltételeket is teljesítenie kell:

- a) rendelkeznie kell egy aláírt, és szükség szerint az érintett tagállam illetékes hatósága által — a tagállam jogszabályaival vagy közigazgatási gyakorlatával összhangban — jóváhagyott gyakornoki szerződéssel, amelynek tárgya egy, a tagállam jogszabályaival vagy közigazgatási gyakorlatával összhangban elismert, köz- vagy magánszektorbeli vállalkozásnál vagy szakképzéssel foglalkozó köz- vagy magánintézménynél javadalmazás nélküli gyakorlat;
- b) a tagállam által kért módon igazolnia kell, hogy tartózkodása folyamán rendelkezni fog a megélhetésének, képzésének és visszautazásának költségeihez szükséges anyagi fedezettel. A tagállamok nyilvánosságra hozzák az e rendelkezés céljából minimálisan megkövetelt anyagi fedezet havi összegét, ami nem érinti az egyes esetek egyedi vizsgálatát;
- c) amennyiben a tagállam megköveteli, a gyakorlathoz elvégzéséhez szükséges ismeretek elsajátítását lehetővé tevő nyelvi alapképzésben kell részt vennie.

11. cikk

Önkéntesekre vonatkozó különös feltételek

A 3. cikkre is figyelemmel, az 5. cikkben előírt általános feltételek mellett, a beutazása engedélyezését önkéntes szolgálat teljesítése céljából kérelmező, harmadik országbeli állampolgárnak a következő feltételeket is teljesítenie kell:

- a) nem lehet sem fiatalabb, sem idősebb az érintett tagállam által meghatározott legalacsonyabb, illetve legmagasabb életkornál;
- b) be kell mutatnia azt a szerződést, amelyet azzal a szervezettel kötött, amely az érintett tagállamban azt az önkéntes szolgálati rendszert működteti, amelyben ő is részt vesz; a szerződésben fel kell tüntetni a feladatok leírását, a feladat-

végzés ellenőrzésének a feltételeit, a munkaidőt, továbbá az önkéntes személy utazása, megélhetése és lakhatása költségeinek, valamint költőpénzének a fedezéséhez rendelkezésre álló anyagi fedezetet, valamint — adott esetben — a feladata ellátását elősegítő képzést;

- c) igazolnia kell, hogy azon önkéntes szolgálati rendszert működtető szervezet, amelyben ő is részt vesz, megkötötte a harmadik személy javára szóló biztosítást, továbbá érte tartózkodásának egész ideje alatt teljes felelősséget vállal, különösen a megélhetéséhez, az egészségügyi ellátásához, valamint a visszautazásához szükséges költségek tekintetében;
- d) továbbá, ha a fogadó tagállam kifejezetten megköveteli, részt kell vennie az adott tagállam nyelvét, történelmét, politikai és társadalmi berendezkedését ismertető, alapszintű bevezető képzésen.

III. FEJEZET

TARTÓZKODÁSI ENGEDÉLYEK

12. cikk

Hallgatók tartózkodási engedélye

(1) A hallgatók részére legalább egyéves időtartamra kell tartózkodási engedélyt kiadni, és ez meghosszabbítható, amennyiben az engedély jogosultja a 6. és a 7. cikk feltételeinek továbbra is megfelel. Amennyiben a tanulmányok időtartama egy évnél rövidebb, az engedély a képzés időtartamára érvényes.

(2) A 16. cikk sérelme nélkül, a tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelem elutasítható, illetve az engedély visszavonható, ha annak jogosultja:

- a) nem tartja be a jövedelemszerző tevékenység ezen irányelv 17. cikke szerinti folytatására vonatkozó korlátozásokat;
- b) tanulmányai során nem tanúsít elfogadható előmenetelt a nemzeti jogszabályokkal vagy közigazgatási gyakorlattal összhangban.

13. cikk

A tanulók tartózkodási engedélye

Tanulók részére legfeljebb egyéves időtartamra lehet tartózkodási engedélyt kiadni.

14. cikk

A javadalmazásban nem részesülő gyakornokok tartózkodási engedélye

A javadalmazásban nem részesülő gyakornokok részére kiadott tartózkodási engedély a gyakorlat időtartamához igazodik vagy legfeljebb egyéves időtartamra szól. Kivételes esetben a tartózkodási engedély egy alkalommal, legfeljebb annyi időre meghosszabbítható, amennyi egy tagállam által a saját jogszabályaival vagy közigazgatási gyakorlatával összhangban elismert szakképesítés megszerzéséhez szükséges, amennyiben az engedély jogosultja továbbra is megfelel a 6. és a 10. cikk feltételeinek.

15. cikk

Az önkéntesek tartózkodási engedélye

Az önkéntesek részére legfeljebb egyéves időtartamra lehet tartózkodási engedélyt kiadni.

Kivételes esetben, amennyiben az adott program időtartama meghaladja az egy évet, a tartózkodási engedély érvényessége ideje a program időtartamához igazodhat.

16. cikk

A tartózkodási engedély visszavonása, illetve meghosszabbításának megtagadása

(1) Az ezen irányelv alapján kiadott tartózkodási engedélyt a tagállamok visszavonhatják, illetve az engedély meghosszabbítását megtagadhatják, amennyiben annak megszerzése csalárd módon történt, illetve, ha felmerül, hogy az engedély jogosultja nem felelt meg vagy a továbbiakban már nem felel meg a belépéssel és tartózkodással kapcsolatos azon feltételeknek, amelyeket a 6. cikk és a 7–11. cikkek közül az adott csoportra vonatkozóan megállapít.

(2) A tagállamok közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okból a tartózkodási engedélyt visszavonhatják, illetve meghosszabbítását megtagadhatják.

IV. FEJEZET

AZ ÉRINTETT HARMADIK ORSZÁGBELI ÁLLAMPOLGÁROKKAL VALÓ BÁNÁSMÓD

17. cikk

A hallgató jövedelemszerző tevékenysége

(1) A hallgató a tanulmányi idején kívül, valamint a fogadó tagállamnak az adott tevékenységre alkalmazandó szabályaira és feltételeire is figyelemmel, jogosult arra, hogy munkát vállaljon, és jogosult lehet arra, hogy önálló vállalkozóként jövedelemszerző tevékenységet folytasson. A fogadó tagállamon belüli munkaerő-piaci helyzet figyelembe vehető.

A tagállamok szükség esetén, nemzeti jogszabályaikkal összhangban, a hallgatónak és/vagy a munkáltatónak előzetes engedélyt adnak.

(2) Minden tagállam meghatározza, hogy hetente legfeljebb hány óra, illetve évente legfeljebb hány nap vagy hónap engedélyezett ilyen tevékenység folytatására, amely pedig nem lehet kevesebb, mint heti 10 óra, illetve az éves szinten ennek megfelelő nap vagy hónap.

(3) A tartózkodás első évében a fogadó tagállam korlátozhatja a jövedelemszerző tevékenység folytatásának lehetőségét.

(4) A tagállamok megkövetelhetik a hallgatótól, hogy az érintett tagállam által kijelölt hatóságnak előzetesen vagy más

módon jelentse be azt, hogy jövedelemszerző tevékenységet folytat. Az előzetes vagy más módon történő bejelentés kötelezettsége a hallgató munkaadója számára is előírható.

V. FEJEZET

ELJÁRÁS ÉS ÁTLÁTHATÓSÁG

18. cikk

Eljárási garanciák és átláthatóság

(1) A tartózkodási engedély megszerzése vagy meghosszabbítása iránti kérelemre vonatkozó döntés meghozatalának és a döntés kérelmezővel való közlésének olyan időkereten belül kell megtörténnie, hogy az a kérdéses tanulmányok folytatását ne akadályozza, ugyanakkor az illetékes hatóságok számára a kérelem elintézésére elegendő legyen.

(2) Amennyiben a kérelem alátámasztására szolgáltatott adatok nem megfelelőek, a kérelem elbírálása felfüggeszthető, és az illetékes hatóságoknak tájékoztatniuk kell a kérelmezőt a további szükséges adatokról.

(3) A tartózkodási engedély iránti kérelmet elutasító minden határozatot a vonatkozó nemzeti jogszabályok szerinti értesítési eljárásnak megfelelően kell közölni az érintett harmadik országbeli állampolgárral. Az értesítésben meg kell jelölni a rendelkezésre álló, lehetséges jogorvoslati eljárásokat és az eljárások megindítására vonatkozó határidőt.

(4) A kérelem elutasítása, illetve az ezen irányelvvel összhangban kiadott tartózkodási engedély visszavonása esetében az érintett személynek joga van ahhoz, hogy a döntés ellen az érintett tagállam hatóságai előtt jogorvoslattal éljen.

19. cikk

Hallgatók és tanulók tartózkodási engedélyének, illetve vízumának kiadására irányuló gyorsított eljárás

Valamely tagállamnak a harmadik országbeli hallgatók, illetve tanulók belépéséért és tartózkodásáért felelős hatósága, valamint egy, az érintett tagállam által a saját jogszabályaival vagy közigazgatási gyakorlatával összhangban erre a célra elismert felsőoktatási intézmény vagy diákcsera-programot működtető szervezet között megállapodás jöhet létre a harmadik ország érintett állampolgárának nevére szóló tartózkodási engedély vagy vízum kiadását lehetővé tevő, gyorsított beutazás-engedélyezési eljárás bevezetéséről.

20. cikk

Díjak

A tagállamok megkövetelhetik, hogy a kérelmezők a kérelmek ezen irányelvvel összhangban történő elbírálásáért díjat fizeszenek.

VI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

21. cikk

Jelentési kötelezettség

A Bizottság rendszeres időközönként, első alkalommal 2010. január 12-ig, jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé ezen irányelvnek a tagállamokban történő alkalmazásáról, és adott esetben módosításra tesz javaslatot.

22. cikk

Átültetés

A tagállamok hatályba léptetik azokat a rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2007. január 12-ig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

23. cikk

Átmeneti rendelkezések

A III. fejezet rendelkezéseitől eltérve, és a 22. cikkben megállapított időpontot követő két évig a tagállamok nem kötelesek tartózkodási engedély formájában ezen irányelvnek megfelelő engedélyt kibocsátani.

24. cikk

Határidők

A 2003/109/EK irányelv 4. cikke (2) bekezdése második albekezdésének sérelme nélkül, a tagállamok nem kötelesek a harmadik országbeli állampolgárok számára a nemzeti jog szerinti további jogosultságok megadása céljából figyelembe venni azt az időtartamot, ameddig ezek az állampolgárok hallgatóként, csereprogramban résztvevő tanulóként, javadalmazásban nem részesülő gyakornokként vagy önkéntesként a területükön tartózkodtak.

25. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

26. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei az Európai Közösséget létrehozó szerződésnek megfelelően.

Kelt Brüsszelben, 2004. december 13-án.

a Tanács részéről

az elnök

B. R. BOT